

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : **03 Temmuz 2026**

Sayı : **19669**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

46426

Aşağıda belirtilen sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 03.07.2026

Av. Mahmut Tanal
CHP Şanlıurfa Milletvekili

Kamuoyuna yansıyan görüntü ve iddialara göre, Boğaziçi Üniversitesi Felsefe Bölümü mezuniyet töreninde bir öğrenci, diploma teslimi sırasında fotoğraf çektmek istemediğini beyan etmiş; bunun üzerine diplomasının verilmediği ve fiziksel müdahaleye maruz kaldığı ileri sürülmüştür.

İddialar doğruysa, bu olay yalnızca bir mezuniyet töreninde yaşanan tartışma değil; hukuk devleti, üniversite özerkliği ve öğrenci hakları bakımından son derece ağır sonuçlar doğuran bir hak ihlalidir.

Diploma, öğrencinin yıllarca verdiği emeğin ve başarıyla tamamladığı eğitimin hukuki sonucudur. Diploma hiçbir akademisyenin, idarecinin veya tören görevlisinin takdirine bağlı bir ödöl ya da lütuf değildir. Hiç kimse; öğrencinin fotoğraf çektmek istememesini, el sıkışmamasını, selam vermemesini veya kişisel tercihlerini gerekçe göstererek diploma hakkını engelleyemez.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde güvence altına alınan hukuk devleti ilkesi, 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesi, 17'nci maddesindeki kişi dokunulmazlığı ve manevi varlığın korunması hakkı, 42'nci maddesindeki eğitim hakkı ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ifade özgürlüğü ve kişi özgürlüğüne ilişkin hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; öğrencilerin tören sırasında belirli bir davranış kalıbına zorlanması veya aksi halde diploma tesliminin engellenmesi hukukten kabul edilemez.

Üniversiteler bilim üretme, özgür düşünceyi geliştirme ve temel hakları koruma yükümlülüğü bulunan kurumlardır. Hiçbir akademisyen veya yönetici, akademik unvanını öğrenciler üzerinde baskı kurmanın ya da kişisel otoritesini dayatmanın aracı haline getiremez.

Bu olayın münferit olup olmadığı, benzer keyfi uygulamaların başka üniversitelerde yaşanıp yaşanmadığı ve öğrenci haklarının korunması amacıyla hangi tedbirlerin alındığının açıklığa kavuşturulması kamu yararı açısından zorunludur.

Bu bağlamda:

1. Boğaziçi Üniversitesi'nde mezuniyet töreninde bir öğrencinin fotoğraf çektmek istemediği gerekçesiyle diploma tesliminin engellendiği ve fiziksel müdahaleye maruz kaldığı iddiaları doğru mudur?
2. Olay hakkında Yükseköğretim Kurulu tarafından resen inceleme veya disiplin soruşturması başlatılmış mıdır?
3. Diploma teslimi sırasında öğrencilerin fotoğraf çektmemesini, el sıkışmasını veya belirli bir tören protokolüne uymasını zorunlu kılan herhangi bir kanun, yönetmelik veya YÖK düzenlemesi bulunmakta mıdır?
4. Bir öğrencinin kişisel tercihi nedeniyle diploma tesliminin geciktirilmesi veya engellenmesi hukukten mümkün müdür?

5. Mezuniyet törenlerinde görev yapan akademik personelin öğrencilerin temel hak ve özgürlüklerine uygun davranmasını sağlamak amacıyla etik kurallar veya bağlayıcı talimatlar bulunmakta mıdır?
6. Son beş yılda üniversitelerde mezuniyet törenlerinde yaşanan benzer hak ihlalleri nedeniyle kaç idari soruşturma açılmış, bunların sonuçları ne olmuştur?
7. Öğrencilerin mezuniyet törenlerinde herhangi bir baskıya, ayrımcılığa veya keyfi uygulamaya maruz kalmasını önlemek amacıyla tüm üniversiteleri kapsayan ortak bir usul ve hak güvencesi düzenlemesi yapılması planlanmakta mıdır?
8. Öğrencilerin eğitim hakkının ayrılmaz parçası olan diploma teslim sürecinin hiçbir kişi veya makamın keyfi tasarrufuna bırakılmaması için yeni bir yasal veya idari düzenleme yapılacak mıdır?